Timișoara, 1895. Anul II. Nr. 242. **Mercuri în 1 (13) Novembre.**

DREPTATEA

Apare în fie-care ḑi de lucru la amiaḑi.

Prețul 10 fl. pe an (pentru străinătate 37 frci). — **Numeri singuratici 5 cr. — Tacsa de inserțiuni:** 1 cm. □ 1 cr., plus 30 cr. timbru. — Toate abonamentele și tacsele se plătesc în Timișoara.

Redactor responsabil: **Adrian P. Deseanu.**

Redacțiunea și Administrațiunea: Timișoara, cetate, strada Zápolya (Temesvár, Festung, Zápolyagasse), Nr. 41.
Telefon (linia de stat Viena, Budapesta, Arad) Nr. 4.

Tendințele opuse.

Timișoara, 13 Novempre n.

Privind cu viuă interesare fermentațiunile timpului present din monarchia noastră, ochiul ager al minții trebue sě observe unele lucruri netupilavere, pe temeiul cărora fie-care își poate face deducțiuni destul de temeinice cu privire la resultatul final al lor.

Înainte de toate bătătoriu la ochi este contrastul flagrant în cestiunea cu antisemitismul, ce tocmai este pe tapet în ambele jumětăți ale monarchiei.

Pre când în Ungaria se votează una după alta și se sancționează legi favorisătoare jidovimei, pe atunci în capitala Austriei antisemitismul prin alegerea lui Lueger de primariu al Vienei, serbează cu entusiasm și cu nespus de mare însuflețire o învingere rară pe terenul activității sale politice-antisemite.

Îngroziți de frica cutropirei din partea popoarelor conlocuitoare, în sinul cărora se věd căduți ca o peatră în mare, compatrioții și stăpânitorii nostri de la putere nu află alt remediu de scăpare de cât a-și *spori numĕrul neamului lor* prin ori-și-cine, chiar și prin jidani și prin oameni renegați, în mod uricios și nefiresc. Ei îmbrățișează pe fiii lui Israil, le ofer toate beneficiile țerii, îi adună din toată lumea în giurul lor, și cred că prin asta al lor genuin neam se sporește, până când mult mai verosimil este, că și cei puțini maghiari, câți sunt, aḑi-mâne se vor vedè înnecați în sinul jidovimei, într'o formă, ori într'alta, — fiind-că se știe, că dacă cineva voiește a nimicí un popor, nu are de cât sě-i ia din mâni puterea vitală: averea, comerciul, industria, moralitatea bisericească, puterea de stat, etc. despre ce, nu se teamă nime, grijí-vor fiii neamului ales.

Chiar de așa ceva se tem vienezii, împreună cu celelalte popoare ale Austriei, ca și o mare parte a conpatrioților nostri proprii. Vienezii, apoi germanii, cehii și toate celelalte popoare ale Austriei proprie simțesc și věd, că tocmai sporirea jidovimei și punerea mânei, din partea ei, pe comerciu, industrià, avere, presă, puterea de stat, etc., a devenit un pericol pentru esistința și prosperarea celorlalte popoare, — deci lucră în contra.

Eată tendința opusă, eată contrastul flagrant atât în mișcările politice cât și în faptele și lucrările politice ale celor două jumětăți ce constituesc monarchia întreagă.

Întrebarea: care din ele va învinge? — încă nu e acută.

Mult mai acută este altă întrebare, și adecă: până când vor putè merge mână în mână și solidare cele două guverne și parlamente deosebite ale jumětăților monarchiei? Până când se vor putè susținè la putere tendințele guvernamentale, cari într'una ca și în cealaltă jumětate a monarchiei deprimează după putință antisemitismul?

În Austria, așa se vede, puterea guvernului se clatină foarte tare, ear' a 2-a și, eventual, a 3-a alegere de primariu, în persoana lui Lueger, cari alegeri se pot împliní și repetá chiar și în decurs de o singură lună, de sigur că va dá guvernului ca și sistemului actual austriac o lovitură grea, poate chiar de moarte. Prin asta apoi contrastul flagrant urcând în Austria tronul seu predominitoriu, va ajunge sě se apuce de cap cu guvernul și cu sistemul din Ungaria.

Ce vor face atunci antisemiții nostri, cei din Ungaria, cari mereu se întăresc și progresează constituindu-se sub firme diferite, de »agrari«, »naționali« sau »poporali«? De sigur, că și ḑinșii vor dá ghiolduri simțitoare onorabilului nostru guvern »liberal« pre cum și sistemului sěu de guvernare.

Și când aceasta pușupială va fi pusă odată în curgere, atunci, sperăm, nici al nostru guvern nu va putè mult timp sě resiste. Vor trebuí și ei, adecă regimul și sistemul actual, sě facă loc altora.

Numěrul sporiților membri ai națiunei domnitoare în stat nu va resbí, nu va putè deprimá voința și pornirea sănětoasă și reală a maghiarilor genuini și a nemaghiarilor . . .

Atunci poate se va deschide și pentru noi speranța la realisarea mult doritului scop al nostru: ca sě ne putem face frați adevěrați cu maghiarii adevěrați.

Până atunci, sau fără venirea acestui timp, realisarea doritului nostru scop este și rěmâne un ce imposibil, un pium desiderium. Căci aḑi nu maghiarul face și drege sub firma de maghiar. Astăḑi o împăcare sau înfrățire, care ni-se obtrude sub firmă de maghiar, nu s'ar face cu genuinul popor și frate maghiar, ci cu cei ce ne-ar strînge la pept de dragoste, ca sě ne omoare materialicește, moralicește și naționalminte.

Vom urmărí dar' cu toată atențiunea desvoltarea acestui flagrant contrast, dorind a'l vedè cât mai curěnd în toiul luptei sale.

Austro-Ungaria.

Scandal în dieta austriacă. Afacerea alegerei și neîntăririi lui *Lueger* de primariu al Vienei — după cum se poate deduce din cele petrecute până acum — va mai face încă multe ḑile grele puternicilor ḑilei. Abia trecûse furtuna provocată prin interpelațiunile referitoare la aceasta afacere, și un nou scandal se telefonează din Reichsrathul austriac. În ședința de Luni (11 Nov.) grupul antisemiților au înaintat o interpelare de urgență la adresa ministrului-president *Badeni*, din causă că în ḑiua când neîntărirea lui Lueger a ajuns la cunoștința publicului, a fost consignată miliția proveḑută cu patroane veritabile. La afirmațiunea lui Badeni, că acusa aceasta este lipsită de ori-ce basă, interpelantul *Steiner* a replicat:

— *E o obrăznicie ne mai auḑită, că acum neagă.*

La aceasta s'a produs o larmă indescriptibilă, și a trebuit sě treacă mult timp, până când presidentul a putut restabilí ordinea, după care dieta a respins urgența interpelațiunei.

Foișoara „Dreptății".

Amintiri . . . .

Erá frunzișul încolțit
Sus în pădurea cea de fag,
Și ascultám cu-atâta drag
L'-al paserilor ciripit,
De-alungul drumului boltit
Cu ramuri și frunziș de fag.

Pămĕntu 'ntreg erá 'nviat,
Și earba verde tot cu zor
Se așterneá ca un covor,
Cu flori pestrițe presărat
Pe plaiu 'ntins, nemĕsurat,
Crescûse earba tot cu zor.

Acum e mort, pustíu și sec,
Doar' frunzele cum cad de víi
Suspină 'n triste melodíi;
Cum în nămeți prin ele trec:
De lacrimi ochii mi-se 'nec
Vĕḑĕndu-le perind de víi.

În codr'-uscat și despoiat
Vuiește vĕntul fioros,
Îl spulberă și'l culcă jos.
A jale geme întristat,
Că 'n freamăt mult l'a legănat
Și-acum vuiește fioros.

Prin lunci, liveḑi ori-cum pășesc
Calc peste-al florilor mormĕnt,
Și de sub stratul de pămĕnt
Simt dulci miresme, ce-mi vestesc
Că 's adormite și trăiesc
Ascunse 'n tainicul mormĕnt.

Când věd tot veșted și istovit:
Ale-amintirilor făclíi
Țin veghe, — ard cu flacări víi.
Și dacă s'a zădărnicit
În cale-mi ce mi-a 'nflorit,
La amintiri aprind făclíi.

Maria Baiulescu.

Frunze și Frunzulițe.

— Poesíi poporale. —

Sânḑiana.

Cu cârpă neagră legată
Sânḑiana întristată
Stă căutând în giur de sine,
Cine-i mai drag nu-i mai vine.

Lacrimile-i lasă breazdă,
Dorului nu-i cin' sě-i creadă.
I-a fost drag ca din poveste,
Ș'acum de el nici o veste.

Și mai mult de-o sěptěmână
Nu-și mai ia nici lucru 'n mână;
Stă cămașa ne'nfirată
Și cânepa nemuiată.

Și rěsboiu-i stă în casă,
Dar' în el ea nu mai țeasă,
Că's firele subțirele,
Ș' inima-i plină de jele;

Că-i departe și-i departe
Și nu-i mai trimite carte,
Nici că vine, că nu vine,
Inimioara sě-i aline.

Numai măicuța ei bună
Îi mai face voie bună:
Că nu-i el așa la fire
Sě nu-i trimită vre-o știre . . .

(Ecica română.) **Vióra Magdu.**

Străinătate.

Discursul lui Salisbury. (Timişoara, 12 Novembre.) Ştirile despre ferberea ce domneşte în Turcia sunt tot neliniştitoare. Complicaţiuni, temeri şi *krach* au produs aceste neliniştitoare ştiri, şi astfeliu este uşor esplicabil febrilul neastêmpĕr cu care se aşteptă discursul politic al premieriului acelui stat, care mai mult este angagiat în actuala fasă a situaţiunei politice din orientul european. După cum în doi numeri anteriori — pe basa ştirilor telegrafice, constatásem deja — discursul a fost ţinut în ton hotărît pacinic, ear' bursele tuturor capitalelor din statele europene au resuflat mai uşor. Krachul produs prin faimele hiobice — e drept — că va pretinde încă timp bunişor până sĕ se poată restabili starea normală, dar' faptul e, că discursul lordului *Salisbury* a liniştit în considerabilă mĕsură spiritele atât în privinţa financială-economică, cât şi în cea politică-diplomatică.

Fiind acest discurs de epochală importanţă în mersul politicei şi — mai corect vorbind — a constelaţiunei ce atât de uşor poate fi alterată prin evenimentele din Orient, — il dăm în cele următoare în estras mai detaiat.

La banchetul de lord-major din Guildham a fost rostit acest memorabil discurs. Ministrul-president al Angliei, lordul Salisbury, cu aceasta ocasiune a ḑis următoarele:

Am avut un astfeliu de an, în care îndepărtatul Orient ni-a ocupat întreagă atenţiunea. Sper, că pacea în regiunile acelea e earăşi restabilită, şi sper, că e *nebasată temerea şi îngrijirile cu cari urmărim evenimentele de acolo.* M'a surprins estraordinara sensaţiune, pe carea cu o sĕptĕmână-două mai 'nainte o produsese o veste falsă, nu pentru-că aşi fi considerat doară acea veste de basată, ci pentru că *am considerat drept o apariţiune curioasă, părerea englezilor* referitoare la aceea. Ori-ce sĕ se întêmple în regiunile acelea, fire-ar vorba acolo ori de rĕsboiu, ori de comerciu pacinic, *noi vom dá pept cu ori-ce concurenţă. Noi putem privi cu absolută nepăsare acţiunea acelora, cari sunt de credinţa, că ne vor putè eschide din o parte a regiunilor atât de productive pentru comerciu, şi că ne vor învinge pe piaţele comerciale universale.* — Mai ales cuvintele lui Beaconsfield îmi revin în memoriă, care ḑisese, că „în China este loc pentru toţi.“ Esistă însĕ o parte a lumei, unde lucrurile nu arată icoane atât de pacinice şi pline de speranţe. Armenia deja de luni de ḑile preocupă spiritele.

Indigitează apoi la acţiunea colectivă a celor trei mari puteri şi la succesele obţinute, şi apoi continuă:

Dacă reformele s'ar esecută, armenii ar avè prospect de pace, bună-stare şi linişte. Pune însĕ pondul principal pe voinţa sultanului, căci — ḑice dînsul — este indiferent, că pe ce feliu de hârtie sunt scrise reformele, dacă sultanul nu va putè, ori nu ar vrè sĕ le şi esecute întocmai. La cas, că sultanul nu va putè fi îndupleca la esecutarea aceasta, atunci ce e de făcut? — şi dă rĕspunsul următoriu:

Primul rĕspuns îmi e, că în butul contractelor şi a combinaţiunilor de tot feliul ale marilor puteri, administraţiunea rea permanentă sigilează soartea tuturor guvernelor cari cad în aceasta greşeală. Dar' nu vorbesc numai de consecuenţa naturală a legilor naturei. Mai vine la mijloc influinţa autorităţei puterilor. Turcia dăinueşte deja o jumĕtate de secul în starea sa actuală, pentru-că marile puteri au hotărît, că *în interesul păcei şi al creştinismului subsistenţa Turciei e necesară.* Nu cred, că marile puteri acum ar fi de altă părere.

Periclul apunerei imperiului ottoman constă nu numai în acela, care ameninţă regiunile turcesti, ci şi în acela, că flacăra aprinsă acolo poate trece la naţiunile vecine şi poate împinge la rĕsboiu şi pe cele mai puternice şi mai culte state europene. Periclul acesta a planat înaintea ochilor strămoşilor nostri, când integritatea şi independenţa Turciei au făcut-o object de contractări europene. *Periclul acesta n'a perit încă.* Două ilusiuni trebue sĕ evităm; a nume: întâiu casul, când acest contract, care ţine compact concertul european, îşi perde puterea prin aceea, că o putere oare-care se abate de la contract şi cearcă sĕ resolveze causa după propria sa pricepere şi voinţă. Mĕ bucur, când pot susţinĕ, că nu vĕd asemenea lucru, care sĕ indigeteze la un asemenea sfêrşit. (Plăceri furtunoase.)

După ce constată buna înţelegere cu care s'a lucrat în afacerea cestiunei armene, îşi termină discursul cu următoarea enunciaţiune:

Sub durata pertractărilor nimic n'a eserciat mai mare efect asupra dînsului, de cât dorul marilor puteri de a procede colectiv şi *recunoaşterea marelui periclu ce l'ar produce desbinarea acţiunei lor.* Puterile concurează între sine fără esceptiune, ca sĕ resoalve în mod favorabil marile greutăţi, şi a nume în astfeliu de mod, pe care 'l au în vedere toate puterile şi care ţinteşte la pacea creştinismului. (Plăcere). Aceasta e o apariţiune foarte îmbucurătoare, şi oratorul crede, că în cestiunea aceasta — ca şi în multe altele — aceasta formează basa acţiunei, şi aceasta *va pune capĕt stărilor de pace înarmată.*

Revoltele din Turcia. (Constantinopol, 12 Novembre.) În Jildiz-chiosc s'a ţinut eri consiliu de ministri estra-ordinar în objectul dispoşiţiunilor ce sunt a se luá pentru pacificarea poporaţiunei.

În Hauran druzii s'au revoltat. Se vesteşte, că 12.000 de druzi călăreţi au pornit contra mohamedanilor; mai multor sate au dat foc. Pentru sufocarea revoltei au plecat la faţa locului trupe militare.

(Londra, 12 Novembre.) Presa de aici ocupându-se cu discursul lordului *Salisbury* şi cu întêmplările din Turcia, dă espresiune părerei, că discursul va avè efect liniştitoriu asupra opiniunei publice europene şi asupra burselor. E generală părerea, că *detronarea sultanului e decisă* deja, ear' de altă parte din enunciaţiunile presei resultă, că pactul cu Rusia e pregătit deja.

(Hamburg, 12 Novembre.) „Hamburger Corresp.“ care după cum se ştie are conecsiuni cu ministeriul de esterne din Berlin raportează următoarele: „În sferele politiciane din Berlin se crede firm, că presiunea colectivă a marilor puteri va putè îndupleca pe sultanul sĕ iee dispoşiţiuni energice spre restabilirea ordinei şi liniştei în Turcia. Aceasta se speră cu atât mai adins, cu cât în casul isbucnirei unei mişcări revoluţionare în Constantinopol *însuşi sultanul ar fi prima victimă.*

(Belgrad, 12 Novembre.) „Male Novine“ indigitând la *estra-ordinar de grava situaţiune* din Turcia şi preste tot din Balcani, accentuează, că nici-când n'a mai fost scupcina convocată în momente atât de pline de periclu, ca acum.

Voce rusească despre Bulgaria. (Petersburg, 12 Novembre.) Novoje Vremja se ocupă cu stările din Bulgaria într'un articol demn de atenţiune şi probabil şi inspirat, în care spune pe faţă, că nu e cuviincios a vorbi despre evenimentele cari ar putè urmá din trecerea prinţului Boriş la ortodoxie. Nu e cu cale a dá principelui Ferdinand causă de a se plânge, că a fost dus în eroare când a satisfăcut dorinţei poporului bulgar. Deputaţiunea bulgară, care peregrinase 'n vara trecută pe la Petersburg, *n'a dus a casă nici un feliu de promisiuni positive.* Numai despre singurul fapt s'a convins, că *trecerea prinţului Boriş la ortodoxie ar uşură împăcarea Rusiei,* ear' în celelalte nici principele Ferdinand, nici poporul bulgar nu poate aşteptă, ca *Rusia sĕ nu ceară şi mai mult de cât atâta.*

Sobrania bulgară. (Sofia, 12 Novembre.) În şedinţa de eri s'a primit o propunere, ca protocoalele şedinţelor sobraniei sĕ se tipăriască şi distribue bibliotecelor comunale şi celor şcolare. — Tot eri s'a presentat principelui adresa la mesagiul de tron. Audienţa a durat o oară 'ntreagă. La alocuţiunea deputaţiunei principele a rĕspuns, că înţelege dorinţa naţiunei şi promite, că va boteză pe prinţul în religiunea ortodoxă. Speră, că nu preste mult va putè învinge greutăţile cari mai subversează încă.

Dieta de la Budapesta.

Camera deputaţilor.

— Şedinţa de la 11 Novembre n. —

Se dă cetire protocolului şedinţei trecute şi se verifică.

Se ia la cunoştinţă rĕspunsul de Sâmbătă al ministrului-president Bánffy dat lui Polónyi.

Ministrul de justiţie *Erdélyi* Sándor clarifică cele ḑise de dînsul când cu facerea lui Bánffy, şi declară că între acesta şi dînsul nu esistă nici o diverginţă de păreri.

După ce a mai vorbit *Polónyi* şi *Ugron* s'a trecut la alegerea de vicepresident al camerei. A fost ales *Teleszky* István cu 161 voturi contra lui *Szederkényi* Nándor, care a întrunit numai 41 voturi.

Urmează desbaterile budgetului millenar.

Deputatul *Szacsvay* Sándor în o lungă vorbire combate politica guvernului liberal. Nu primeşte budgetul.

Deputatul *Sima* Ferencz ḑice că de la actualul guvern nu se poate aşteptă resolvarea cestiunei naţionalităţilor. La Agram au ars stindardul maghiar, în Transilvania valachii opresc pe musicanţi de a cântă ungureşte, sau poate naţiunea maghiară e numai o voiagioră prin Ungaria, ca astfeliu sĕ poată fi tractată? Naţionalităţile cari atacă ideia de stat maghiar se nu fie întemniţate, ci espulsate. Vorbeşte apoi despre cestiunile socialiste şi ale muncitorilor, şi înaintează un project de resoluţiune pentru îmbunătăţirea soartei muncitorilor maghiari prin asigurarea esistinţei şi prin îngrijirea muncitorilor invaliḑi.

Nu primeşte budgetul.

Ministrul de finanţe *Lukács* László rĕspunde interpelaţiunei deputatului *Şierban* înaintată în causa regalelor din *Făgăraş*. Nu află nici o ilegalitate comisă la esarendarea acelora. Mai înainte de toate este în vedere interesul erariului.

Deputatul *Pázmándy* Dénes înaintează ministrului-president următoarea interpelare: Dacă acesta în cestiunea întărirei sau neîntărirei lui Lueger de primariu al Vienei a făcut înaintea coroanei sau înaintea guvernului austriac vre-o declaraţiune oare-care; dacă da, apoi ce au conţinut şi ce scop au avut acele declaraţiuni?

Bánffy declară, că nici o presiune, nici un amestec nu s'a făcut nici din partea sa, nici din a guvernului maghiar pentru întărirea sau respingerea lui Lueger.

Rĕspunsul acesta se ia la cunoştinţă.

Corespondenţă.

Budapesta, 11 Novembre n.

(Serata a treia a tinerimei univ. române. — Tinerimea universitară jidano-maghiară.)

Prelegerile şi disertaţiunile în sinul tinerimei univ. române din Budapesta se ţin lanţ. Sâmbăta trecută a avut d-nul Radu Cupariu, stud. fil., a ne ţinĕ o prelegere despre *liberalismul falsificat.* A vorbit despre esenţa liberalismului, despre liberalismul în înţelesul larg şi strict al cuvêntului, dându ne o icoană foarte clară despre noţiunea liberalismului. În fine revine la liberalismul care domineazâ în ţeara noastră, şi cu esemple scoase din vieaţa de toate ḑilele şi cu citate luate din gura marilor bărbaţi de stat, a demonstrat în modul cel mai clar şi puternic, că la noi, în ţeara noastră, liberalismul care domineazâ astăḑi, calcă în picioare justiţia, libertatea şi egalitatea atât în vieaţa publică, cât şi în vieaţa privată.

Tinerimea adunată în număr de vre-o 50 în „sala de oglinḑi“ a restaurantului de model Dankovszky, a mulţămit disertantului cu cele mai călduroase cuvinte, cu atât mai vêrtos, că disertantul, care abia în al 16-lea an al vieţii sale a început sĕ vorbiască limba noastră dulce, petrecêndu-şi până atunci vieaţa între unguri, a putut prin diliginţa şi prin marea sa iubire de neam sĕ ajungă aşa departe, în cât sĕ ţină unei tinerimi întregi o prelegere, care nu numai în fond a fost bine succesă, ci şi în ce priveşte stilul şi limba. —

Pe când tinerimea aliată lucră în bună înţelegere şi în pace pentru idealuri nobile, până atunci se petrec în sinul tinerimei jidano-maghiare lucruri, cari ne presintă un trist tablou.

Deja în anul trecut s'au putut observá nişte mişcări în sinul acelei tinerimi. Tinerimea *adevĕrată* sub conducerea juristului *Botlik* a cercat deja în anul trecut sĕ se înţeleagă cu tinerimea naţionalităţilor, în special cu tinerimea română, de a luá o posiţie în contra jidanilor, a căror numĕr din ḑi în ḑi creşte la universitatea din Budapesta. În anul acesta s'a întêmplat desbinarea totală. În urma unei telegrame trimise din partea tinerimei maghiare lui *Lueger* din incidentul alegerei sale, apoi din causa respândirei unor şedule între tineri cu o devisă antisemită, jidovii au interpelat în o şedinţă a „Egyetemi Kör“-ului pe preşedintele *Komlossy* în cestiunea aceasta.

Interpelaţiunei făcute au urmat provocări la duel, diferite dueluri sângeroase, pălmuiri, scandaluri etc.

Eată un presemn, eată ḑiua sosită în care încep şi ungurii sĕ cunoască pe fraţii lor de cruce,

Horia.

Din municipii.

Alegerea representanţilor municipali în cercul Vlaicoveţi. Despre decursul acestei alegeri ni-se trimite următoriul raport:

„Alegerea representanţilor pentru municipiul Timiş, din cercul Vlaicoveţi, căruia aparţin comunele române: *Coşteiu, Voivodinţi, Ritişor, Vlaicoveţi* — şi sêrbe: *Pauliş, Potporani,* s'a ţinut Sâmbătă în 9 Novembre st. n. a. c.

La oarele 9 a. m. s'a deschis actul alegerii prin preşedintele Dr. Kormos Béla, notar public în Vêrşeţ.

Alegĕtorii cei mai numĕroşi au fost din comuna Coşteiu. O parte dintrĕ acestia în frunte cu preotul lor au votat pentru candidaţii partidului naţional român: Dr. Nicolae *Popoviciu,* advocat în Vêrşeţ şi Avram *Corcea,* prot în Coşteiu. Cealaltă parte spre ruşinea neamului lor au votat cu străinii, fiind oamenii slugarnici ai antistiei comunale de acolo.

Dintrĕ alegĕtorii celorlalte comune nu s'au vĕḑut de cât antistiile comunale cu câte 4—5 alegĕtori.

Din Vêrşeţ a fost numai practicantul Dlui Dr. N. Popoviciu, dl Avram Maleta.

Preoţi, învĕţători şi alţi inteligenţi şi fruntaşi români au lipsit cu desăvêrşire. La alegerile dietale însĕ au participat — chiar astă primăvară — când datorinţă aveau sĕ fie pasivi.

Este un simptom trist şi dureros acesta, când inteligenţa noastră nu are la inimă causa naţională, trăind numai pentru sine şi făcênd servicii duşmanilor noştri.

Resultatul alegerei a fost că candidaţii administraţiunii au reuşit cu mare majoritate.

Acest resultat sĕ puteá prevedè încă la început când s'a observat condamnabila nepăsare a celor chiămaţi de a luá parte — şi mai ales când s'a vĕdut cu câtă neruşinare luáu contrarii noştri şedulele noastre din mâna alegĕtorilor, schimbându-le cu de ale lor în uşa biroului de alegere spre gloria liberalismului trimbiţat cu emfasă în totdeauna.

În zadar s'a protestat, căci dumnealor negau aceasta împutêndu-ne noauă manopera ce-o sĕvêrşiau ei cu atâta îndemânare. Se vede că au mare pracsă în ale scamatoriei la alegeri!

Ca un episod interesant amintesc faptul că neîntrecuta antistie comunală din Coşteiu în zelul ei patriotic a dispus şi purtarea unui steag naţional maghiar. Bietul stegar! Fără a avè vot a venit la alegere — ca sĕ strige pentru Dl notar Florentin. Dar' fatal sfirşit, căci — după gustarea prea multă, indispensabilă la alegeri ungureşti — un confrate de al dînsului şi jurat comunal l'a călcat de a binişorul şi l'a frământat sub picioare, în cât de călcâiul cismei s'a metaformosat astfeliu de par'că coloarea roşie a steagului s'a mutat pe faţa voinicosului stegar. S'a dus cu faţa sângerândă, cu urechea ruptă, strigând cum venise, numai că accentul strigatului erá acum doios: plângeá bietul om şi întrebá pe cei-ce se uitau la el miraţi de slutenia lui, că de ce a venit la alegere, şi cum sĕ ducă el acum a casă!?

Ironia sorţii neîndurate a celor nechiămaţi — spre a serví la alegeri gloriei patrioţilor maghiari!

†.

Alegerea de representanţi comitatenşi în cercul electoral XXVII al Varadiei (comitatul Timiş) s'a ţinut Joi în 7 Novembre a. c. st. n. Aleşi au fost cu totalitatea voturilor de 91, domnii: *George Ţiunea* învĕţătoriu gr. or. român şi *Paul Iorgoviciu* preot gr. cat. român, ambii din comuna Varadia. Bine şi de laudă s'au purtat de astădată şi alegĕtorii din comunele: Iabuca i Mesiciu.

Cronică.

Timişoara, 13 Novembre n.

Succes binemeritat. Aflăm cu plăcere, că distinsul tiner şi luptătoriu naţional, dl *Ioan Brânzeu* a trecut în 8 Novembre st. n. cu cea mai înaltă distincţiune licenţa în litere la facultatea din Bucureşti. — Subjectul tesei sale a fost: „Şcoalele din Blaşiu“. — Trimitem confratelui nostru calde felicitări pentru succesul binemeritat.

†. Ioan Popoviciu. Din Caransebeş ni-se scrie cu datul de 30 Octobre v.: Căpitanul ces. şi reg. în pensiune, *Ioan Popoviciu* a reposat eri seara. Grăniţerii perd în reposatul un credincios şi harnic fiu al bisericei şi neamului nostru. Reposatul căpitan s'a născut în comuna Mĕrul, de lângă Caransebeş. A studiat în fostele şcoale din graniţă, şi la anul 1848 a ajuns oficer. Ca oficer a luat parte la potolirea revol. din 48, la ocupaţiunea din România în 1854, unde a fost aproape doi ani. A fost la bătaia din Königrätz. La 1866 a devenit căpitan, în care rang s'a pensionat la 1873. — De la an 1874—1880 a fost membru în comisiunea pentru segregarea pădurilor, apoi membru în representanţa comunităţii de avere şi de la 1892 vice-preşedintele ei. Ca unul dintrĕ cei mai populari şi încredeţi oameni ai grăniţerilor, a fost totdeauna vrednic representant al acestora. De la pensionare încoace a fost neîntrerupt deputat sinodal şi congresual, asesor consis., preşedintele comitetului parochial. La diecesă până nu de mult a ocupat postul de controlor diecesan. Pe reposatul îl deplânge o familie numĕroasă. — Fie-i ţĕrina uşoară!

Plateşte ţeara. Mult lăudata „lume nouă“ începută deodată cu introducerea reformelor politice-bisericeşti, îşi arată tot mai mult catarambele. Matriculanţii din Nyiregyháza d. e. nu sunt capabili sĕ rĕsbiască munca împreunată cu purtarea matriculelor, în urmarea căreia la cererea oraşului comisiunea administrativă a comitatului va cere de la guvern sĕ institue un oficiu separat pentru purtarea matriculelor de stat. — Plăteşte sĕmână ţeară, că ai de unde!

†. Ioan Ianza, vicariu faroneu gr. cat. în Haţeg, şi-a dat nobilul suflet în mânile Creatoriului la 9 Novembre st. n. în etate de 58 ani, după vĕduvie de 21 de ani. Înmormêntarea i-s'a făcut după ritul bisericei gr. cat. române în 11 Novembre st. n. la 2 oare p. m. — Perderea defunctului o deplâng numĕroşi consângeni şi amici. — Fie-i ţerina uşoară şi memoria binecuvêntată!

Petrecere. La Năsĕud se va arangiá o petrecerea cu joc Sâmbătă, la 23 Novembre n. în sala hotelului „Rahova“. — Preţul de întrare: de persoană singuratică 80 cr., ear' de persoană în familiă 60 cr. — Începutul la 8 oare seara. — Venitul curat este destinat pentru fondul societăţei de ajutorare „Vasile Naşcu“. — Pentru comitetul arangiatoriu: Ioan *Gheţie*, preşedinte; Pompeiu *Grigoriţa*, vice-presedinte; Ioan *Pécurariu*, secretariu; Emil *Domide*, cassariu; Macedon *Fetti*, controlor.

Petrecere. Reuniunea română de cântări din Sas-Sebeş din incidentul adunărei generale a reuniunei învĕţătorilor români din districtul Sas-Sebeşului arangiază Sâmbătă în 16 Novembre n. concert în sala cea mare de la hotelul al „Leul de aur“. — Preţul întrărei de persoană 60 cr. — Bilete se capĕtă în seara concertului la cassă. — Începutul la 8 oare seara. — După concert petrecere cu dans. — Programul: 1. Resai lună, cor micst de G. Musicescu. 2. a) Taci bărbate, cor micst cu soli de I. Vidu. b) Ileana, cor micst de G. Musicescu. 3. Hai în Horă, cor bărb. de G. Dima. 4. a) Dis'a badea, b) Nevasta, coruri micste de G. Musicescu. 5. Declamaţiune. 6. a) Cântec final, cor micst de C. Kreutzer. b) Baba şi Moşneagul, cor micst de G. Musicescu. 7. a) Vino lele, cor bărb. de I. Vidu. b) Din depărtare, cor bărb. de J. Vorobchievici. 8. a) Brêul popilor, cor micst de G. Musicescu. b) Spusu-mi-a frunza de vie. cor micst din „Musa Română“.

Casina militară“. Restaurantul şi cafana de la casina militară cu 1 Novembre a trecut în regia dlui *Bruno Hatlanek;* care deja a întrodus multe renovări, aşa că fie-care oaspe poate sĕ fie mulţumit în toate privinţele.

Din societăţi.

„Petru Maior“. Societatea de lectură „Petru Maior“ a studenţilor universitari din Budapesta ne trimite spre publicare următoriul:

Apel.

Societatea de lectură **„Petru Maior“** din *Budapesta* a fost şi este şi astădi pentru tinerimea română un puternic mijloc pentru cultivarea simţului de colegialitate şi dobândirea de cunoştinţe din literatura română. Treideci-şi-trei de ani necontenit a fost activă şi 'şi-a adus fructele sale această societate. Ea a fost însĕ totdeauna cu mari jerrfe susţinută, aşa, în cât capitalul material, care asigură esistenţa unei atari instituţiuni culturale, nici astădi încă nu poate face posibil membrilor acestei societăţi, ca ei sĕ satisfacă postulatelor, ce pe de o parte însişi, pe de altă parte însĕ lumea românească le impune.

Biblioteca societăţii este relativ sĕracă şi necorĕspundĕtoare, localul ei ofere membrilor puţine favoruri, de tot puţine comodităţi. Cunoscut este însĕ cu câtă abnegaţiune se susţine tinerimea la universitate ea pe sine, aşa, în cât ea tare puţin poate contribuí la îmbunătăţirea *stării materiale* a acestei societăţi. Anul acesta însĕ, impetuos ca nici-odată, reclamă o îmbunătăţire materială, urcându-'i-se societăţii considerabil exigenţele în urma stărilor provocate de incidentul cunoscutului „Milleniu“.

Subscrişii deci, la însărcinarea societăţii, adresăm călduroasa rugare onoratului public român, ca sĕ binevoească a-'şi îndreptá atenţiunea asupra acestui focular cultural, *care necondiţionat trebue menţinut,* şi sĕ contribue cu un ajutoriu material după posibilitate, dobândindu-'şi astfel iubirea şi alipirea tinerimii, a unei generaţii întregi, ear' pe de altă parte făcênd tinerimii posibil de a resolvá problemele ce întemeietorii societăţii noastre cu nobile intenţii 'şi-au prefipt.

Spre scopul acesta lansăm liste de colectare*) şi ne permitem a rugá pe toţi binevoitorii colectanţi, ca retrimiţêndu-ni-le sĕ binevoească a le adresá „Societăţii de lectură „Petru Maior“ în Budapesta“, Zöldfa-utcza Nr. 43.

În speranţă, că glasului nostru rugător se va dá ascultare binevoitoare, asigurăm poporul român de fieasca noastră iubire. — Budapesta, din şedinţa comitetului societăţii de lectură „Petru Maior“, ţinută în 23 Octobre n. 1895. Preşedinte: Drnd Florian Muntean, rigorosant în med. Vice-preşedinte: Ilarie Chendi, stud. phil. Secretariu: Victor Branisce, stud. jur.

*) Apreciând misiunea culturală-naţională a societăţei „Petru Maior“, aducem la cunoştinţa publicului nostru, că pe basa listei de colectare, trimisă la adresa redacţiunei noastre, deschidem bucuros colectă şi vom trimite societăţei toate sumele ce ni-se vor pune la disposiţiune.

Literatură, artă şi ştiinţă.

Cestiunea română în Austro-Ungaria şi Orientul european

de **G. Ocăşan.**

(Continuare din Nrul 241.)

Doamnelor şi Domnilor! Din acelea ce noi ştim până acum despre maghiari resultă că ei în adevĕr nu înţeleg sensul real al lucrurilor. I-am putè judecá de ridiculi, dacă nu ar fi în acelaşi timp periculoşi.

Până când se vorbeşte de nebunia lor de a face pe „regele Franciei“ de a învĕţá limba lor cum au dis-o ei în 1847, până când *(irresponsabil)* ca Tisza 'şi permite de a insultá o ţeară ca Francia, până când junimea maghiară vrea sĕ facă un act de fanfaronadă, dechiarând, că junimea franceză li-e lor *inferioară,* până atunci omul poate ríde încă, sau poate luá notă de psichologia unui popor atât de straniu; dar' când acest popor are în mânile sale puterea publică a unui stat, în parte european, şi 'şi permite de a face tot ce-i trece prin minte, atunci fără îndoială el devine periculos. Şi în adevĕr acest popor devine periculos prin apăsarea grea ce o eserciază asupra concetăţenilor de alta rasă. Când priveşte omul cele ce se întêmplă în Ungaria, anume: atitudinea de domni ce şi-o iau maghiarii faţă de popoarele nemaghiare, tirănia afurisită basată pre o pretinsă superioritate de rasă, — dacă le priveşte omul toate acestea se întreabă: până când vor mai rabdá românii şi slavii?

Suferinţele lui Tantal sunt nimic pre lângă suferinţele ce îndură popoarele apăsate din partea unei minorităţi orbite şi îmbĕtate de o hegemonie esceptional scandaloasă, pre cum şi de nedreptăţile guvernului. Cu un cuvênt în ţeara aceasta unde ei zac încă şi unde ca sĕ desfigureze prin presenţa lor, cum desfigurează versatul faţa frumoasă, pe popoarele autochtone române şi slave, cari cu o miie de ani înainte de aşedarea lor în Panonia.

La acest loc eu nu am citat de cât un singur document, carele i-ar putè face sĕ înţeleagă, că ei n'au dreptul de a tractá ca pe nişte *parii*) în patria lor proprià, pre aceia cari i-au învĕţat a se îmbrăcá, a-şi edificá case, cari le-au pus la disposiţiune o anumită avuţiă de cuvinte, i-au învĕţat musica, i-au învĕţat sĕ mânce şi şi sĕ fie oameni sociali. Eată acest document, din care eu voiu citá numai o parte mică. Acest document e din anul 1366, el probează vechimea românilor în Dacia Traiană, prin un proces ce ei l'au avut cu Saşii din Transilvania, cari au fost oaspeţi chiămaţi de regii maghiari pentru *a usurpá proprietăţile ultra-millenare ale românilor.* Eu reproduc acest document pentru archivele noastre în tecstul latin, pentru-că reproducerea acestuia în limba latină e făcută anume pentru latinişti şi pentru istoricii maghiari. Eu voiu dá documentul în o copie fidelă. Fiind originalul în mânile maghiarilor, ei nu au de cât sĕ-l controleze.

„Sententia metalis inter villam Blachorum de St-Peter et Teutones de Neudorf Distr. Bistricien. — Nos Ubaldus Tumels judex, Casparus Henel, Simon de Franc et Petrus de Rewel cœteris cives jurati civitatis de Bistricia memoriæ damus per presentes quibus scitu necesse est Universis, quod inter Blachos (adecă Românii) de villa Petri; a) et Teutones ad presidium Husselseiff, b) in circulo villarum de Bistricia habitum advenas grave discordium exortum fuerat, quod dirimendum et pro justo componendum, a serenissimo rege nostro Domino Ludovico pronunc inter felicissimos Lares nostro commorante, nobis commissum est . . .“

„Blachi de villa St-Petri ægre ferunt ut territorium suum ultra mille annos possessum per se et majores suos, multis vicibus sanguine redemtum dissipetur, ac pars illius pro meliori emolumento ad venarum Teutonum, prœdio illis assignato, sylvis prœcique quercinis, pratis item et agris suis multo melioribus abondanti adjicere et incorporetur, praeterea Blacci id etiam ægre ferunt, etc., etc.

(Va urmá.)

*) Parii: casta cea mai de jos a poporului indian misera plebs“. Nota trad.

„A apărut în editura librărei Carol *Müller* din Bucureşti *Un an de luptă,* de *A. Vlahuţă,* 245 pagine preţul Lei 2.50. Biblioteca pentru toţi Nr. 22 *Havier de Maistre, Călătoria împrejurul odăei mele,* una din operele cele mai fine şi vestite ale literaturei franceze. Volumul viitoriu al Bibliotecei pentru toţi cuprinde *Ioan Popovici Bănăţeanu, Din viaţa meseriaşilor.* Novele admirabile ale unui talentat scriitoriu bănăţean şi unul din numerii cei mai frumoşi şi interesanţi ai Bibliotecei pentru toţi.“

Bursa de Budapesta din 11 Novembre 1895.

Datoriă de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000 . (sc. do d.)	5%	123.50
„ „ „ „ 10.000 . . . . „	4%	—.—
„ „ coroane ung. . . . . . „	4%	99.50
Obl. căilor fer. orient. 1876 . . . „	5%	123.75
„ „ „ de stat, 1889, aur. „	4½	129.—
„ „ „ „ „ „ arg. „	4½	101.75
Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc. . . .		140.50
„ „ „ „ „ „ 50 „ „ . . .		140.—
Obl. de desdaun. regal., am., ung. . (sc. de d.)	4½%	109.75
„ „ „ „ croate . . . „	4½%	102.50
Bonuri rur. ung. . . . . „	4%	96.25
„ „ croate . . . . „	4%	97.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	4%	143.75
„ hipot. croate, 100	5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni 100		—.—
Datoria de stat. com., hărtiă, Mai-Oct. . . .	$4\frac{2}{10}$	98.75
„ „ „ „ „ Febr.-Aug. .	$4\frac{2}{10}\%$	98.75
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul. . . .	$4\frac{2}{10}\%$	98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Nov. . . .	$4\frac{2}{10}\%$	98.50
Renta de aur austr. (sc. de d)	4%	122.50
„ în coroane		98.50
Datoria de stat austr. 1854. 250 fl.	4%	149.—
„ „ „ „ 1860. 500 „	5%	147.50
„ „ „ „ 1860. 100 „	5%	158.25
„ „ „ „ 1864. 100 „		198.—
„ „ „ „ 1864. 50 „		198.—
Obl. oraș. Budapesta 1890	4½%	100.15

Sorțuri private.

Împrumutul oraș. Viena din 1874, 100	174.50
Sorțuri din Buda 40	60.—
„ „ „ (st. austr.) 40	61.—
Sorturi reun. „Jó-sziv" 2	3.30
„ „ „ (st. austr.) 5	3.50
„ crucea roșie 5	12.—
„ „ „ (st. austr.)	12.50
Obligațiunile basilicei 5	9.75
„ „ (st. austr.)	10.25
„ crucea roșie italian. 25 lire . . .	12.75
„ „ „ „ (st. austr.) . .	13.—
Instit. de cred. austr. 100	198.—
Crucea roșie austr. 10	19.—
Sorți Pálffy 40	59.20

Bance.

Banca anglo-austriacă 120	170.—
„ pe acții Budapestană 100	129.50
„ „ „ a capitalei I emis. 100	98.—
„Hermes" intreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit fiumană 80	126.50
„ „ „ gen. ung. 200	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu	435.75
„ „ „ pe acții Budast. 50	55.—
„ „ „ austriacă 160	—.—
„ „ „ „ din 4 Iuliu	351.50
„ industrială I ung. 150	197.—
„ „ și comerc. ung. 100	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu . .	112.50
„ croat-slavon. 100	—.—
„ de credit ung. 200	116.—
„ „ „ „ vechiă 100	—.—
„ „ „ „ II emis. 15 Iuliu	241.25
„ comercială ung. pestană 500	1132.—
„ com. și industr. bpestană 100	—.—
„ de credit fonciar centrală 500	590.—
„ croată de escompt 200	—.—
„ de escompt și zarafiă ung. 400 K. . . .	—.—
„ „ „ „ „ 15 Iuliu	259.—
„ austro-ungară 600	1000.—
„ „Unio" 200	—.—

Monede.

Galbenul ces. și reg. tesc.	5.95
„ „ „ „ verig.	5.93
„ austr.-ung. de 8 fl.	9.92
„ de 20 franci	9.93
20 marce	12.25
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. și ung.	—.—
100 marce germ. în papir	61.25
„ „ „ de bancă pr. 31 Iuniu . . .	—.—

Scrisuri fonciare.

„Albina", inst. de econ 5%	100.75
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani	101.—
„ „ „ „ „ 5%	101.—
„ „ „ „ „ 5½%	100.50
„ de credit ardeleană 5%	101.—
„ „ „ „ 4½% 40 ani	99.—
„ „ „ „ 4½% 50 ani	98.50
„ credit fonc. din Sibiiu 5%	102.25
„ „ „ „ „ 5½%	—.—
„ „ „ „ „ 6%	—.—
„ „ „ „ „ 4½% em. VI. . .	100.50
„ gen. din Sibiiu 110 5% 31.3 ani	—.—
„ „ „ „ 106 5% 40 ani	—.—
„ „ „ „ III emis 5%	102.25
„ „ „ „ IV emis. 4½% . . .	100.50
„ I. de credit din Timișoara 5%	102.—
„ I. „ „ „ „ 4½% . . .	99.50
Împrumut. băncii ung. hipotec. 4%	128.50
Obl. c. fr. bulg. 6%	122.—
„ cu prem. sĕrb. 100 fr. 3%	40.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.) . 3%	40.75
„ soc. p. reg. Temeș-Bega 5%	140.—

Prețurile bucatelor din piața Timișoarei.

De la 11 Novembre 1895.

După notările societății „Lloyd" din Timișoara.

Grâu, greutatea cualit. 78 chil. per 100 chil. .	5.85—5.90
Grâu, greutatea cualit. 79 chil. per 100 chil. .	5.90—5.95
Sĕcară, greutatea cualit. per 100 chil. .	4.60—4.70
Orz, greutatea cualit. per 100 chil. .	6.00—6.10
Ovĕs, venturat per 100 chil.	6.40—6.50
Cucuruz, nou per 100 chil.	5.70—5.75

Têrgul de producte pe termin.

Grâu Sept.-Oct. . . . în bani per 100 kgr.	6.69 și	6.71
Grâu la Mart.-Apr. . „ „ „ „ „	7.05 și	7.06
Grâu Maiu-Iuniu . . „ „ „ „ „	—.— și	—.—
Sĕcară la Sept.-Oct. . „ „ „ „ „	5.06 și	5.07
Porumb Maiu-Iuniu . „ „ „ „ „	6.13 și	5.15
Porumb Iul.-Aug. . . „ „ „ „ „	5.07 și	5.09
Porumb Aug.-Sept. . „ „ „ „ „	5.08 și	5.10
Ovĕs la Sept.-Oct. . . „ „ „ „ „	5.87 și	5.89
Ovĕs la Mart.-April . „ „ „ „ „	—.— și	—.—
Rapiță Aug.-Sept. . . „ „ „ „ „	9.45 și	9.50

Têrgul de producte din Budapesta.

(Prețurile de la 11 Novembre 1895.)

Specia	Calitatea	Prețul per 100 kgr. de la	până	Calitatea	Prețul per 100 kgr. de la	până
Grâu Bănățan vechiu . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bănățan „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bănățan „ . . .	78	6.60	6.65	79	6.70	6.75
Grâu Bănățan „ . . .	80	6.75	6.80	81	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „ . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.55	6.60
Grâu de la Tisa „ . . .	78	6.75	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Tisa „ . . .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ reserv .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ „ .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bpestan „ „ .	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu Bpestan „ „ .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de la Alba „ . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Alba „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu de la Alba „ . . .	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Alba „ . . .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de Bacica „ . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de Bacica „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.60	6.65
Grâu de Bacica „ . . .	78	6.70	6.75	79	6.80	6.85
Grâu de Bacica „ . . .	80	6.85	6.90	81	—.—	—.—
Secară nouă, pr. . .	70—72	5.05	5.10	—	—	—
Orz nou	60—62	—.—	—.—	de nutrețiu		
Orz nou	62—64	—.—	—.—	de vinars		
Orz nou	64—66	—.—	—.—	de bere		
Ovĕs vechiu	39—41	6.85	7.20	—	—	—
Ovĕs nou	39—41	—.—	—.—	—	—	—
Porumb vechiu	75	5.05	5.10	străin		
Porumb nou	73	4.75	4.80	—	—	—
Porumb vechiu	—	—.—	—.—	Bănățan		
Porumb nou	—	—.—	—.—	—	—	—
Rapiță nouă	—	—.—	—.—	Bănățan		
Hirișcă vechiă	—	—.—	—.—	—	—	—

Têrgul de producte diverse.

(Prețul per 100 kilograme.)

Specia	Cursul Bani	Marfa
Semênță de trifoiu luțernă ung. nouă . .	52.—	56.—
Semênță de trifoiu roșiă nouă	62.—	67.—
Oleiu de morcovi duplu rafinat	28.—	29.—
Turte de oleiu Rapiță	5.—	5.25
Unsoare de porc, pestană	48.—	48.50
Unsoare de porc din provinciă	—.—	—.—
Clisă nouă, uscată la aer, I-a	—.—	—.—
Clisă de masă, 4 rude	43.50	44.—
Clisă de masă, 3 rude	46.50	47.—
Clisă afumată	48.50	49.—
Sĕu sĕmburos	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, cual. uscit. .	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 100 drb . . .	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 85 drb . . .	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, drb . . .	—.—	—.—
cu termin per 50 0kgr. în saci, 100 drb .	10.75	11.25
cu termin per 500 kgr. în saci. .	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb .	16.25	16.70
cu termin per 500 kgr. în saci, .	9.75	10.—
cu termin per 500 kgr. în saci, 100 drb .	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb .	16.25	16.50
Lecuar de prune slavon	11.50	12.50
Lecuar de prune sĕrbesc	10.50	11.—
cu termin slavon	13.75	14.—
cu termin sĕrbesc	12.75	13.—
Miere brută	—.—	—.—
Miere galbină, destilată	32.—	33.—
Ceară din Rosenau	152.—	155.—
Ceară slavonă	—.—	—.—

Bursa din Bucuresci 31 Oct. 1895.

Efecte	Dobânda	Scadența cupoanelor	Oferite cu bani gata
Împrumuturi de stat Române			
Rentă perpetuă	5%	Apr.—Oct.	101½
„ amortisabilă	5%	Apr.—Oct.	98
„ „ din 1892	5%	Ian. Iuliu	97¼
„ „ „ 1893	5%	Ian. Iuliu	97
„ „ 32½ mil.	4%	Ian. Iuliu	83¼
„ „ 50 mil. .	4%	Ian. Iuliu	84¾
„ „ 274 mil.	4%	Ian. Iuliu	85
„ „ 45 mil.	4%	Ian. Iuliu	85
Obl. căilor fer. rom. (conv. Schuldverschreibung . . .	5%	Ian. Iuliu	—
Obl. de Stat (conv. rur.) . .	6%	Maiu Noemb.	101
„ casei pens. a 300 lei .	10	Maiu Noemb.	278
Împrumuturi de orașe			
Obl. ale com. Bucureșci 1893	5%	Ian. Iuliu	90
„ „ „ „ 1884	5%	Maiu Noemb.	—
„ „ „ „ 1888	5%	Iun.—Dec.	—
„ „ „ „ 1890	5%	Maiu Noemb.	88
Împrumuturi de societăți			
Scris. func. rur.	5%	Ian. Iuliu	90½
„ „ urb. Bucureșci .	7%	Ian. Iuliu	—
„ „ „ „ . .	6%	Ian. Iuliu	101
„ „ „ „ . .	5%	Ian. Iuliu	85½
„ „ „ Iași	5%	Ian. Iuliu	77½
Obl. soc. de basalt	6%	Ian. Iuliu	—

S'a tipărit în tipografia Heinrich Uhrmann în Timișoara.